

Asia: VN/27783/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ympäristövahinkorahastosta tarkoitetuista korvauksista ja avustuksista

Lausunnonantajan lausunto

Tausta

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ympäristövahinkorahastosta tarkoitetuista korvauksista ja avustuksista liittyy ympäristövahinkorahastosta annettuun lakiin (1262/2022), jossa säädetään uudesta valtion talousarvion ulkopuolisesta rahastosta. Rahastosta maksetaan korvaus ympäristön pilaantumisen torjunnasta ja pilaantuneen ympäristön ennallistamisesta aiheutuneista kustannuksista sekä aiheutuneesta vahingosta, kun korvausta ei saada perittyä varsinaiselta vastuutaholta, jos vastuutaho on maksukyvytön, tuntematon tai tavoittamattomissa. Rahastosta voidaan myöntää myös harkinnanvaraisia avustuksia pelastustoimen järjestämisestä vastaaville tahoille ympäristövahinkojen torjunnan hankintoihin. Korvausten maksamiseen tarkoitettujen rahaston varat kerätään ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittajilta vuosittaisilla tai kertaluonteisilla ympäristövahinkomaksuilla.

Nyt lausuttavana olevalla asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvaushakemuksen sisällöstä ja sen käsittelemiseksi vaadittavista selvityksistä sekä valtionavustuksen hakemisesta ja hakemuksen sisällöstä. Lisäksi asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä torjuntakaluston hankkimiseen tarkoitettua avustusta koskevan hakemuksen sisällöstä sekä avustuksen myöntämistä ja määrää koskevista harkintaperusteista.

Bioenergia ry:n lausunto

Bioenergia ry:llä ei ole huomautettavaa asetusehdotuksen sisältöön. Näemme kuitenkin tärkeänä, että hakuprosessi olisi hakijan kannalta mahdollisimman selkeä ja nopea. Korvaukset täytyy maksaa nopeasti niin, että ympäristövahingoista kärsineille ja torjuntatoimia toteuttaville viranomaisille ei aiheudu tarpeettomia tai tilapäisiäkään ongelmia.

Lienee paikallaan myös tässä yhteydessä kysyä, mikä on hyvinvointialueiden yhteydessä toimivien pelastuslaitosten kyvykkyys torjua ympäristövahinkoja ja miten ne hallitsevat alueensa ympäristöriskejä? Ympäristövahinkorahaston avustusten varaan tuskin voidaan millään alueella pelkästään jäädä? Ovatko ympäristövahinkorahaston resurssit ylipäänsä riittävät ja niistä vuosittain jaettavat avustukset esim. torjuntakalustoon linjassa arvioitujen riskien suhteen?